

TAUTU MEITA

Deja 12 pāriem
Jāņa Ērgļa horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Artūra Uškāna apdarē

“Tautu meita” ir ornamentāla deja jauniešu deju kolektīviem. Dejas horeogrāfiskā leksika sacerēta atbilstoši tautas mūzikas apdarei. Tajā izmantoti latviešu dejas pamatsoļi – gājiena, skrējiena polkas solis, divsoļa polka, kā arī oriģinālās soļu kombinācijas.

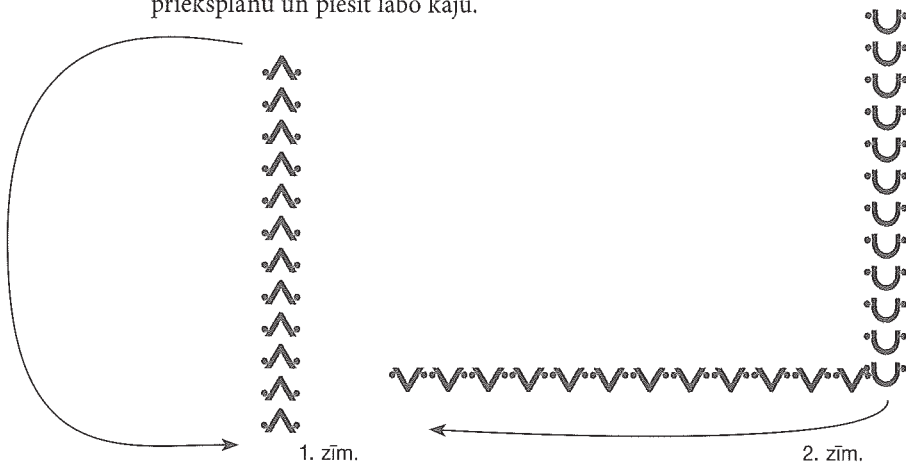
Deja pirmo reizi iestudēta Rīgas Tautas deju ansambli “Teiksma” 2005. gadā. Jaunrades deju konkursā Valmierā 2010. gadā iegūta 3. vieta A, B grupā. Dejai 9 gājieni, taktsmērs – 2/4.

Dejojāji dejas sākumā nostājas sekojoši: meitas labās puses 1. kulisē un puiši – labās puses 3. kulisē. Rokas pirkstus savēlk kulaciņā un ieliek sānos. Kājas VI pozīcijā. Dejai 8 ievadtaktis.

Pirmais gājiena

(Ievads / 8 t.)

9. – 16. t. Puiši, sākot ar labo kāju, ar 8 skrējiena polkas soļiem dejo 1. zīm. bultas norādītajā virzienā. 9. t. uz “viens” pagriežas ar seju pret skatuves priekšplānu un piesit labo kāju.

Otrais gājiena

(I / 16 t.)

1. – 4. t. Meitas, sākot ar labo kāju, 4 skrējiena polkas soļus dejo 2. zīm. bultas norādītajā virzienā. Puiši, neatraujot papēdi no grīdas, 8 reizes piesit labo kāju.

5. – 8. t. Meitas izpilda 1. kustību, puiši 2. kustību (3. zīm.).

3. zīm.

9. – 12. t.

Dejotāji, sākot ar labo kāju, griežas pa labi un izpilda 4 skrējiena polkas soļus 4. zīm. bultas norādītajā virzienā.

4. zīm.

13. – 14. t.

Meitas izpilda 1. kustības, puīši – 2. kustības 1. – 2. t. darbību.

15. – 16. t.

Meitas izpilda 1. kustības, puīši – 2. kustības 3. – 4. t. darbību. 15. t. partneri izpilda *do za do* (5. zīm.).

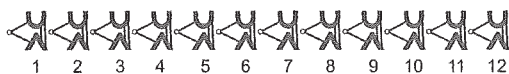
5. zīm.

Trešais gājiens

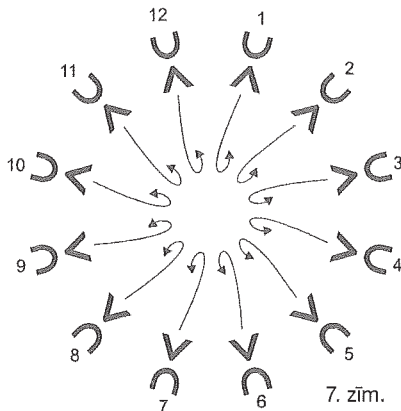
(II / 8 t.)

1. – 8. t.

Izpilda 3. kustību 2 reizes 6. zīm. bultas norādītajā virzienā un nonāk, kā parādīts 7. zīm.

6. zīm.

7. zīm.

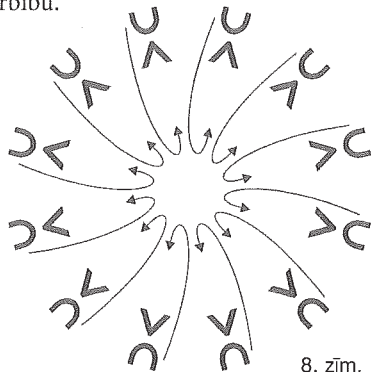
Ceturtais gājiens

(III / 16 t.)

1. – 2. t.

Meitas, sākot ar labo kāju, uz vietas izpilda 2 vieglās polkas soļus. Pirmo polku izpilda ar skatu pret apļa ārpusi, vienlaicīgi atver rokas II pozīcijā, augums nedaudz noliekts uz priekšu. Otrajā polkā rokas pirkstus savēl kulācijā un ieliek sānos, augums iztaisnots. Puīši, sākot ar labo kāju, izpilda 2 skrējiena polkas soļus uz apļa centru (7. zīm.). Rokas pirkstus savēl kulācijā un ieliek sānos.

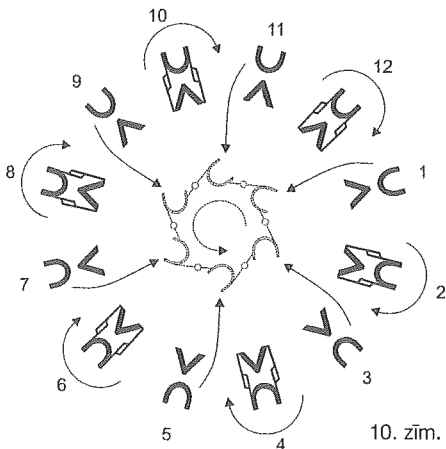
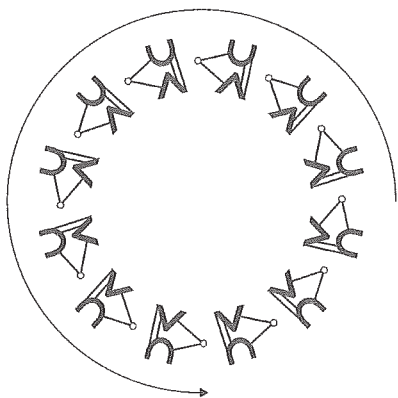
3. – 4. t. Meitas atkārtō gājiena 1. – 2. t. darbību ar skatu pret apla centru. Puiši, griežoties pa kreisi, izpilda 2 skrējiena polkas soļus pie meitām.
5. – 8. t. Meitas izpilda 1. kustību, puiši – 2. kustību (8. zīm.). Meitas 8. t. laikā izpilda 3 nelielus lēcienus VI kāju pozīcijā uz *plie* un vienlaicīgi apgriežas uz vietas pa labi vienu apli.
9. – 12. t. Meitas atkārtō gājiena 1. – 4. t. puišu darbību. Puiši izpilda 4. kustību.
13. – 15. t. Meitas izpilda 1. kustības 1. – 3. t. darbību. Puiši 13. t., sākot ar labo kāju un vienlaicīgi griežoties pa labi uz vietas, izpilda 2 divsoļu polkas soļus. 14. – 15. t. izpilda 2. kustības 2. – 3. t. darbību. 15. t. partneri izpilda *do za do*.

Piektais gājiena

(IV / 8 t.)

1. – 8. t. Dejojāji izpilda 3. kustību 2 reizes 9. zīm. bultas norādītajā virzienā un nonāk, kā parādīts 10. zīm.

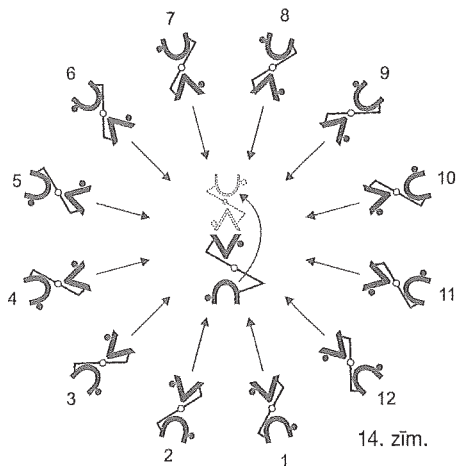
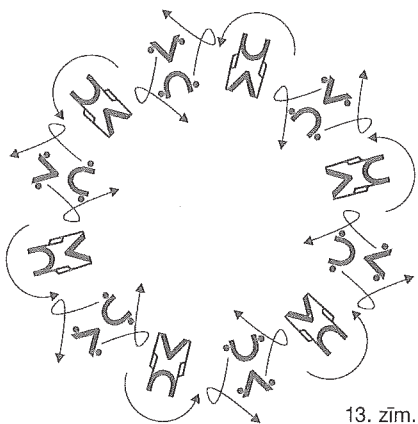
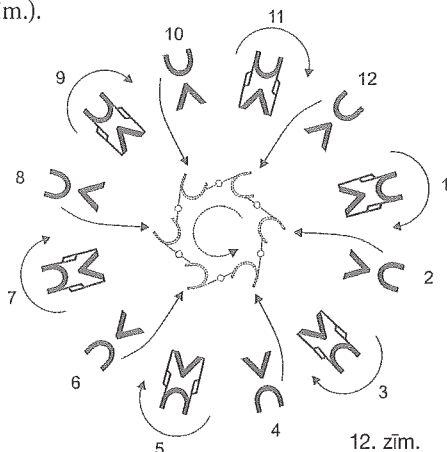
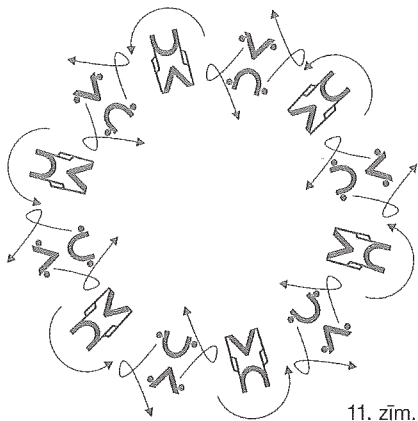

Sestais gājiena

(V / 16 t.)

1. – 4. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. meita, sākot ar labo kāju, izpilda 4 skrējiena polkas soļus dārziņā DCV. Rokas pirkstus savēlk kulaciņā un ieliek sānos. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. puišis izpilda 4. kustību. 2., 4., 6., 8., 10. un 12. pāris slēgtajā elkoņu satvērienā, 2 apļus pret DCV izpilda 4 vieglās polkas soļus (10. zīm.).

5. – 8. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. pāris izpilda IV gājienu 13. – 15. t. darbību. 8. t. izpilda trīs kāju piesitienus (labā, kreisā, labā).
 2., 4., 6., 8., 10. un 12. pāris slēgtajā elkoņu satvērienā 2 aplūs DCV izpilda 4 vieglās polkas soļus (11. zīm.).
9. – 16. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. pāris izpilda gājienu 2., 4., 6., 8., 10. un 12. pāra 1. – 8. t. darbību.
 2., 4., 6., 8., 10. un 12. pāris izpilda gājienu 1., 3., 5., 7., 9. un 11. pāra 1. – 8. t. darbību (12. un 13. zīm.).

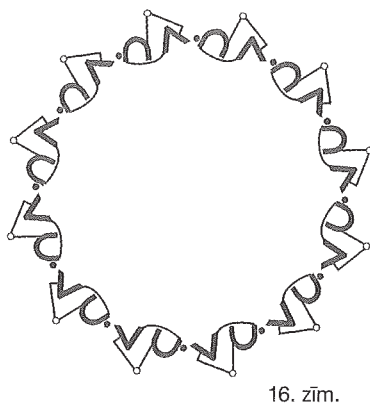
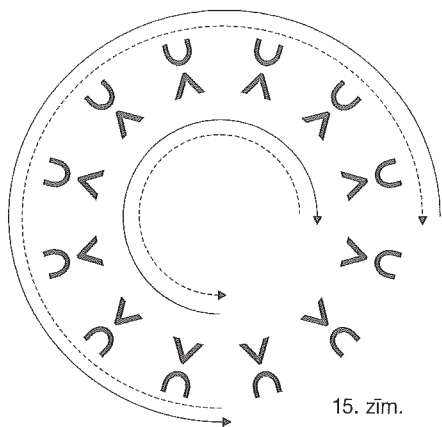
Septītais gājiens (VI / 8 t.)

1. – 8. t. Dejotāji izpilda 3. kustību 2 reizes, virzoties aplī DCV.

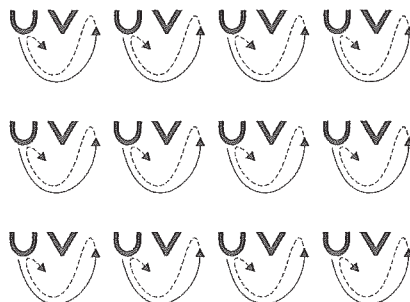
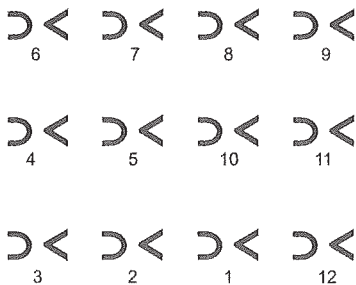
Astotais gājiens (VII / 16 t.)

1. t. Partneri sasveicināšanās satvērienā, sākot ar labo kāju, izpilda skrējiena polkas soli uz apļa centru (14. zīm.).

2. t. Puisis uz vietas izpilda skrējiena polkas soli, vienlaicīgi meita, griežoties pa labi, ar skrējiena polkas soli virzās zem puīša sadotās rokas un nonāk pretēja pusē (14. zīm. apla centrā pāra zīmējumā norādītais bultu virziens).
3. – 4. t. Atkārto gājiena 1. – 2. t. darbību, virzoties no apla centra uz āru.
5. – 8. t. Meitas izpilda 1. kustību, puīši – 2. kustību.
9. t. Dejoņtāji, sākot ar labo kāju pa labi, izpilda 4 gājiena soļus. Ceturto soli pabeidz VI pozīcijā uz *plie* (15. zīm. nepārtraukto bultu virziens).
10. t. Dejoņtāji, sākot ar kreiso kāju pa kreisi, izpilda 4 gājiena soļus. Ceturto soli pabeidz VI pozīcijā uz *plie* (15. zīm. pārtraukto bultu virziens).
11. – 12.t Partneri sadodas aptvērienā ar sadotām labajām rokām (16. zīm.) un, ar 8 gājiena soļiem griežoties pa labi 1½ apli, nonāk, kā parādīts 17. zīm.

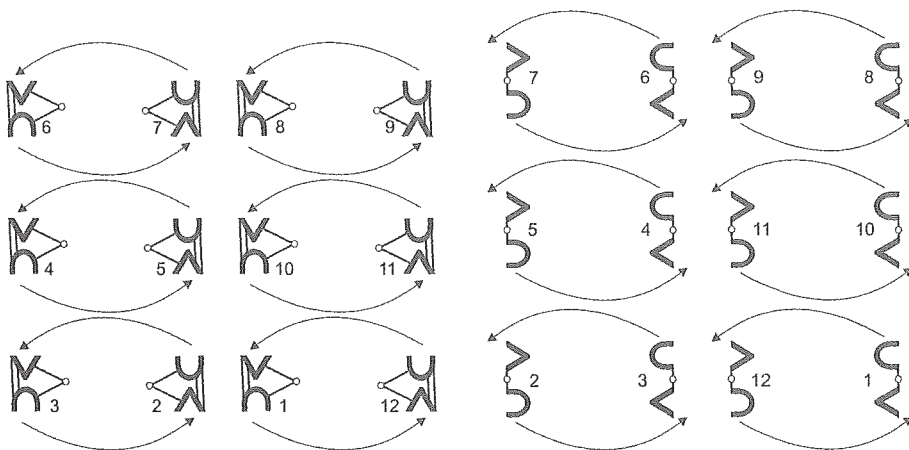
13. – 14.t Dejoņtāji, uz vietas griežoties pa labi vienu apli, izpilda 5. kustību.
15. t. Izklupiens sānos pa labi II pozīcijā. Labā kāja uz *plie*, kreisā – celi un pēdā nostiepta.
16. t. Izklupiens sānos pa kreisi II pozīcijā. Kreisā kāja uz *plie*, labā – celi un pēdā nostiepta.

Devītais gājiens

(VIII / 16 t.)

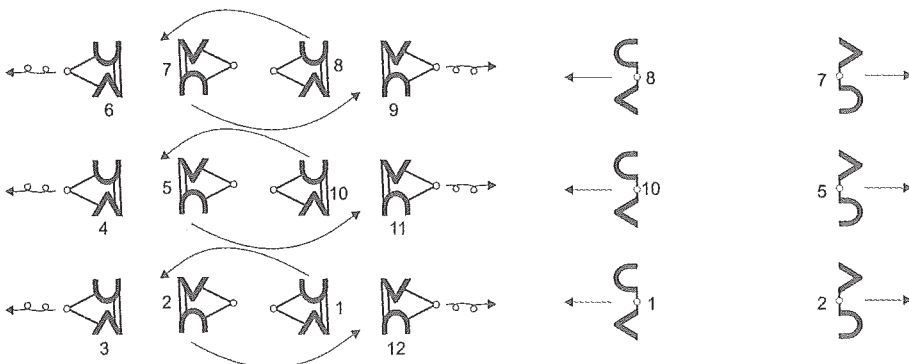
- 1. – 2. t. Meitas, sākot ar labo kāju, izpilda 2 skrējiena polkas (18. zīm. nepārtraukto bultu virziens). Puiši izpilda 4. kustības 1. – 2. t. darbību.
- 3. – 4. t. Meitas izpilda 2 skrējiena polkas (18. zīm. pārtraukto bultu virziens). Puiši izpilda 4. kustības 3. – 4. t. darbību.
- 5. – 6. t. Meitas izpilda 1. kustības, puiši – 2. kustības 1. – 2. t. darbību.
- 7. – 8. t. Meitas izpilda 1. kustības, puiši – 2. kustības 3. – 4. t. darbību.
1., 3., 4., 6., 8. un 10. pāra meitas aizdejo priekšā savam puisim.
2., 5., 7., 9., 11. un 12. pāra puiši aizdejo priekšā savai meitai (19. zīm.).
- 9. – 10. t. Dejotāji izpilda 3. kustības 1. – 2. t. darbību (19. zīm.).
- 11. – 12. t. Dejotāji izpilda 3. kustības 3. – 4. t. darbību (20. zīm.).

19. zīm.

20. zīm.

- 13. – 14. t. Dejotāji izpilda 3. kustības 1. – 2. t. darbību (21. zīm.).
- 15. – 16. t. Dejotāji izpilda 3. kustības 3. – 4. t. darbību un aizdejo kulisēs (22. zīm.).

21. zīm.

22. zīm.

Kustību apraksts

Mūzikas taktsmērs 2/4

1. kustība

Kustību izpilda meitas 4 t.

Sākuma stāvoklis – rokas pirkstus savelk kulaciņā un ieliek sānos. Kājas VI pozīcijā.

1. t. “Viens” – neliels iececiens uz kreisās kājas, vienlaicīgi labo liek uz puspirksta priekšā kreisajai;
“– i” – neliels iececiens uz kreisās kājas, vienlaicīgi labo, celī saliektu un pēdā nostieptu, met uz aizmuguri sānos pa labi.
- “Divi” – atkārtō kustības “viens –”, “– i” darbību.
2. t. “Viens –” – neliels iececiens VI kāju pozīcijā;
“– i” – iececiens uz kreisās kājas, vienlaicīgi atmet labo kāju, celī saliektu, uz aizmuguri.
- “Di –” – iececiens uz labās kājas, vienlaicīgi atmet kreiso kāju, celī saliektu, uz aizmuguri;
- “– vi” – iececiens uz kreisās kājas, vienlaicīgi atmet labo kāju, celī saliektu, uz aizmuguri.
3. t. Uz vietas, sākot ar labo kāju, 2 divsoļu polkas soļi.
4. t. Trīs kāju piesitieni (labā, kreisā, labā).

2. kustība

Kustību izpilda puisi 4 t.

Sākuma stāvoklis – rokas gar sāniem. Kājas VI pozīcijā.

1. t. “Viens” – neliels iececiens ar labo kāju uz *plie*, vienlaicīgi augumu pagriež diagonālē pa labi un kreiso kāju ceļ pie labās kājas ceļgala. Rokas atvērtas II pozīcijā;
“– i” – kreiso kāju piesit VI pozīcijā.
- “Divi” – atkārtō kustības “viens –”, “– i” darbību ar otru kāju.
2. t. “Viens –” – neliels iececiens VI kāju pozīcijā. Rokas pirkstus savelk kulaciņā un ieliek sānos;
“– i” – iececiens uz kreisās kājas, vienlaicīgi atmet labo kāju, celī saliektu, uz aizmuguri.
- “Di –” – iececiens uz labās kājas, vienlaicīgi atmet kreiso kāju, celī saliektu, uz aizmuguri;
- “– vi” – iececiens uz kreisās kājas, vienlaicīgi atmet labo kāju, celī saliektu, uz aizmuguri.
3. t. Uz vietas, sākot ar labo kāju, 2 divsoļu polkas soļi.
4. t. Trīs kāju piesitieni (labā, kreisā, labā).

3. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – slēgtais aptvēriens ar sānis sadotām rokām. Kājas VI pozīcijā.

1. t. – 2. t. Pa labi griežoties, 2 skrējiena polkas DCV.

3. t. Partneri sadodas iekšējo roku satvērienā (meita puisim pie labā sāna). Puisis, sākot ar kreiso, meita – labo kāju, izpilda 3 skrējiena soļus. Brīvās rokas gar sāniem.
4. t. “Viens –” – solis puisim ar labo, meitai – kreiso kāju;
 “– i” – puisis kreiso, meita – labo kāju liek VI pozīcijā, vienlaicīgi augumus pagriež viens pret otru.
 “Di –” – augsts lēcieni ar pierautām kājām zem sevis. Augums nedaudz noliekts uz priekšu, rokas vēzē sānos plecu augstumā;
 “– vi” – pauze.

4. kustība

Kustību izpilda puīši 4 t.

Sākuma stāvoklis – rokas gar sāniem. Kājas VI pozīcijā.

1. t. “Viens –” – uz vietas solis ar labo kāju, vienlaicīgi kreiso kāju nedaudz paceļ no grīdas. Rokas atvērtas II pozīcijā;
 “– i” – kreiso kāju uz puspēdas liek VI pozīcijā, vienlaicīgi labo kāju nedaudz paceļ no grīdas.
 “Di –” – neliels ieleciens ar labo kāju uz *plie*, vienlaicīgi augumu pagriež diagonālē pa kreisi un kreiso kāju, celī un pēdā nostieptu, ceļ aizmugurē 45°;
 “– vi” – pauze.
2. t. “Viens –” – solis ar kreiso kāju, vienlaicīgi labā roka pacelta III pozīcijā ar delnu uz āru;
 “– i” – pārleciens uz labās kājas, vienlaicīgi kreiso kāju, celī saliektu, vēzē 90° uz priekšu un ar labo roku, vēzējot caur leju, uzsit pa kreisās kājas pēdu.
 “Di –” – kreiso kāju liek VI pozīcijā;
 “– vi” – pauze.
3. – 4. t. Atkārtoti kustības 1. – 2. t. darbību ar otru kāju.

5. kustība

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Rokas pirkstus savēl kulaciņā un ieliek sānos.

1. t. “Viens –” uz vietas solis ar labo kāju uz *plie*, vienlaicīgi kreisā kāja, celī saliekta un pēdā nostiepta, pacelta aizmugurē pie labās kājas potītes;
 “– i” – kreiso kāju, celī taisnu uz puspēdas, liek aiz labās kājas, vienlaicīgi labo kāju paceļ no grīdas.
 “Di –” – solis ar labo kāju uz *plie*, vienlaicīgi kreisā kāja, celī saliekta un pēdā nostiepta, pacelta aizmugurē pie labās kājas potītes;
 “– vi” – kreiso kāju, celī taisnu uz puspēdas, liek aiz labās kājas, vienlaicīgi labo kāju paceļ no grīdas.

TAUTU MEITA

Tautas mūzika
Artūra Uškāna apdarē

Ievads

A musical score for guitar in treble clef, 2/4 time, key of D major. The score consists of eight staves of music. Above each staff are guitar chords. The chords are: A, D, A, D (first staff); A, D, A, D (second staff); A, D, A, D, A, D, A, D (third staff); 1 A, D, A, D, A, D, G, A, D (fourth staff); 2 G, D, A, D, G, D, A (fifth staff); 3 A, D, A, D, A, D, G, A, D (sixth staff); 41 A, D, A, D, D, D, G, A (seventh staff); 48 4 A, D, F#m, Bm, A, D, F#m, Bm (eighth staff).

2

56 **5** A D A D A D G A D

64 **6** A D A D A D A D

72 **7** A D A D A D G A A

80 A lēnāk D A D A D G A

87 **8** A a tempo D F#m Bm A D F#m Bm

Ievads. 1 x2, 2 x1, 3 x1, 4 x1, 5 x2, 6 x1, 7 x1, 8 x2